

MEMORANDUM

Van: DES

Datum: 5 november 1970

Aan: M en T, via S (DGES afw.)

no. 1082

Onderwerp: Monetaire UnieVoor Ministerraad van 6 dezer

Morgen zal Minister Witteveen in de Ministerraad waarschijnlijk de kwestie van de Economische en Monetaire Unie aan de orde stellen; dit naar aanleiding van het gesprek dat de ministers van Financiën van de Zes hierover waarschijnlijk volgende week zullen hebben (misschien zal de bijeenkomst in verband met ziekte van Minister Giscard, de initiatiefnemer, niet doorgaan). Minister Witteveen heeft zich tevergeefs tegen deze bijeenkomst, die overigens plaats vindt buiten het "normale" kader van de bijeenkomsten van de ministers van Financiën, verzet. Gezien het belang van de te behandelen materie heeft Minister Witteveen gemeend zich niet aan het bijwonen van de bijeenkomst te moeten onttrekken.

De ministers van Financiën zullen ongetwijfeld willen spreken over de deze week door de Commissie uitgebrachte voorstellen naar aanleiding van het rapport van de groep Werner. Naar dezerzijdse opvatting, welke door het Ministerie van Financiën wordt gedeeld, zouden de ministers van Financiën zich niet mogen uitlaten over de voorstellen van de Commissie. Deze voorstellen zijn nl. uitgebracht aan de Raad en betreffen bovendien een materie die reeds bij de Raad in behandeling is. Het rapport van de groep Werner is in opdracht van de Raad opgesteld.

Aangezien de (meeste) ministers van Financiën juist de commissievoorstellen zullen willen bespreken, zal het voor Minister Witteveen wel niet mogelijk zijn de voorstellen geheel buiten het overleg te houden. In dat geval zal een negatief oordeel van Minister Witteveen over de commissievoorstellen op zijn plaats zijn. Het is nl. de bedoeling van de Commissie dat de Raad zich niet uitspreekt over het rapport van de groep Werner zelf, doch over een door de Commissie opgestelde ontwerp-resolutie, waarin alle door Nederland essentieel geachte onderdelen uit het rapport Werner geschrapt, of ernstig verzwakt zijn. Het in het rapport Werner in de eindfase onmisbaar genoemde "centre de décision" voor de economische politiek (het supra-nationale orgaan) wordt door de Commissie in het geheel niet genoemd. In plaats van de bepaling dat dit orgaan politiek verantwoordelijk zal zijn tegenover een Europees parlement, wordt nu nog slechts gesproken over bevoegdheden die onderworpen zullen zijn aan een democratische controle op het gemeenschappelijke vlak. In plaats van de zeer belangrijke bepaling dat voor het

MEMORANDUM

Van:

Datum:

Aan:

Onderwerp:

- 2 -

einde van de eerste etappe de verdragswijzigingen zullen worden vastgesteld die noodzakelijk zijn voor de volledige realisatie van de Economische en Monetaire Unie, spreekt de commissie in haar ontwerp-resolutie nu slechts van maatregelen die moeten worden genomen na de eerste etappe. Met deze laatste formule kan niet meer, in tegenstelling tot de formule uit het rapport Werner, worden voorkomen dat de EEG na de eerste etappe op monetair vlak verder in de Franse richting zou afglijden zonder overeenstemming te hebben bereikt over het einddoel. Wanneer de Raad de voorstellen van de commissie ongewijzigd zou aanvaarden, zou daarmee naar het voorkomt de door de Topconferentie geboden kans dat via de economisch-monetaire weg de Europese eenwording belangrijk naderbij zou worden gebracht, voorlopig zijn verkeken.

Gezien de hiervoor genoemde bezwaren, die door Financiën en Economische Zaken geheel worden gedeeld, lijken de commissievoorstellen voor Nederland onaanvaardbaar, althans in de huidige vorm.

②